

ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ ТА БІЗНЕСУ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Забезпечення суспільного розвитку передбачає створення ефективних механізмів взаємодії між державою і бізнесом, спрямованих на координацію зусиль усіх сторін, забезпечення врахування інтересів бізнесу та різних соціальних груп під час формування та реалізації соціально-економічної політики. Інноваційний тип розвитку вимагає створення максимально сприятливих умов для підприємницької ініціативи, підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості компаній, розширення їх здатності до роботи в умовах жорсткої конкуренції, оскільки саме бізнес є основною рушійною силою економічного розвитку.

Під взаємодією влади і бізнесу можна розуміти процес спільної діяльності органів публічної влади і представників бізнес-структур, який направлений на розробку, прийняття та реалізацію ефективних рішень щодо розвитку соціально-економічного стану регіону та базується на партнерських засадах і взаємовигідних умовах використання ресурсів як держави, так і бізнесу [1].

Розвиток бізнесу є одним з основних умов зростання ефективності сучасної ринкової економіки. У свою чергу, ринкова економіка являє собою своєрідний механізм взаємодії органів влади із бізнес-спільнотою – система партнерства органів державної влади та місцевого самоврядування, профспілок, організацій роботодавців та бізнес-структур у регулюванні соціально-економічних проблем. Організаційна сутність такої співпраці визначається сукупністю форм середньо- і довгострокової взаємодії держави і бізнесу для вирішення суспільно значущих завдань на взаємовигідних умовах.

Як владою, так і бізнесом повинна визнаватись необхідність виокремлення системи цілей діяльності, які формують сутність їх соціального партнерства:

- належна якість продукції та маркетинг;
- гідна оплата праці і розвиток персоналу;
- зайнятість населення;
- соціальний захист і забезпечення трудових прав працівників;
- охорона праці і здоров'я співробітників;
- своєчасна і в повному обсязі виплата податків і зборів;
- впровадження інновацій та інвестиції;
- забезпечення фінансової стійкості компанії.

Для України проблема взаємовідносин влади та бізнесу є значно гострішою, ніж, наприклад, для європейських держав, які також мали соціалістичну систему господарювання. Аналіз розвитку нашої держави за роки незалежності доводить, що основними чинниками цього є:

- ринкові умови господарювання на Україні, які на цей час ще не набули такого високого рівня розвитку, як у країнах з розвиненою економікою. Однією з причин до цього є високий рівень корупції, в тому числі й на рівні державних органів влади;

- високий рівень володарювання монополій на внутрішньому ринку України, що створює перепони для розвитку вільної конкуренції. До природних монополій доповнилися монопольні утворення, в тому числі й за рахунок не зовсім продуманої та непрозорої приватизації державних підприємств (особливо це має місце в гірничо-металургійному комплексі);

- нестабільність політичної ситуації в країні, що відволікає значні фінансові та матеріальні ресурси, які могли бути направлені на розвиток соціальної інфраструктури та вирішення соціально-економічних проблем [2].

Система представництва інтересів бізнесу в органах державної влади повинна бути гнучкою і багаторівневою. При цьому багаторівнева і

багатоаспектна система взаємодії бізнесу і держави дозволяє будувати взаємини на цивілізованій основі.

В.М. Гесць вважає, що для забезпечення тісної співпраці держави та бізнесу в Україні необхідно:

- реалізувати нову державницьку роль еліти, яка є політичною, а не номенклатурною, що контролює владу і бізнес одночасно;
- знайти в ході суспільної дискусії консенсус щодо державного устрою, який відповідатиме завданням стратегічного розвитку в нових глобальних умовах і буде ціннісним орієнтиром для населення;
- організувати співпрацю і співвідповідальність суспільства, держави та бізнесу за пошуки реалізації відповідей на виклик і ризики розвитку ХХІ ст., що формують нові напрями буття з надзвичайною невизначеністю і ризикованістю [3, с. 89].

В усіх економічно розвинутих країнах зростання частки бюджету в національному доході супроводжується зростанням участі держави не тільки в капіталовкладеннях, а й в споживанні кінцевого продукту, тобто в його реалізації, у створенні гарантованого ринку для бізнесу. Вилучення в бюджет частки доходу бізнесу та використання його частки для розвитку дає можливість не тільки змінити характер платоспроможного попиту, а й, у разі потреби, створення наново платоспроможного попиту, який без участі влади неможливо було б утворити. При цьому відбувається не просто компенсація скороченого попиту, яка еквівалентна сумі вилучених владою податків. Введення в дію невикористаних виробничих потужностей й незанятої робочої сили веде до розширеного відтворення виробництва з усіма позитивними наслідками, як для влади, так і для бізнесу [2].

Таким чином, в сучасних умовах існує потреба у підвищенні ефективності взаємовідносин влади і бізнесу. В оптимізації державної політики у сфері бізнесу зацікавлені не тільки представники влади та підприємці, але й суспільство в цілому. Необхідний кардинальний перегляд цієї моделі відносин, які склалися в процесі створення ринкового суспільства між владою і бізнесом,

у напрямку розвитку партнерських відносин і відмови від командно-директивної моделі. Для вирішення цього завдання необхідне створення дієздатних асоціацій і спілок підприємців, включаючи тих, які працюють у малому і середньому бізнесі, формування системи представництва підприємців різного рівня в органах законодавчої влади і консультативних органах, які існують при урядових структурах. Від оптимізації взаємин між владою і бізнесом багато в чому залежить успіх соціально-економічного прогресу країни.

Список використаної літератури

1. Соколік Л. Взаємодія влади та бізнесу в умовах ринкової економіки: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Л. Соколік. – Режим доступу : http://C:/Users/Admin/Downloads/Pubupr_2014_1_25.pdf.
2. Філіпішина Л. М. Напрями розвитку стратегії взаємодії держави і бізнесу [Електронний ресурс] / Л. М. Філіпішина // Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии. – 2017. – № 1. – С. 199–205. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvdgma_2017_1_30.
3. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В.М. Геєць. – К.: ІЕП України, 2009. – 864 с.